Kauppalehti OPTIO

10
2012
24. toukokuuta
KL 99 B
7,5 € (sis.alv)

Erkki Liikanen › Heikki Marila › Tom G. Palmer

VR PANEE PERUSASIAT JÄRJESTYKSEEN
ANTTI TIITOLA LASKEUTUU LÄHELLE ASIAKASTA »38

+ Profiili
Pulma & ratkaisu
Viiniklubi
Klassinen Muodissa
Palvelin
Ravintolat

TRIATHLON VARASTAA VAPAA-AJAN
PATRIK KVIKANT KOKOSI JOUKKUEEN JOROISIIN »52

Kärsimätön yritysten kasvattaja

Mårten Mickos koukkasi Nokian hallitukseen Kalifornian kautta »24

Aitoa golfia Englannissa »60

Ei hihhulointia. "Asun sadan kilometrin päässä Boulderin kaupungista, joka on ehkä maailman new age -pääkaupunki. En kuulu yhtään siihen porukkaan. Minulle tiede ja tutkimus on tärkeä asia. Monilla new age -tyypeillä asiat lähtevät aivan käsistä. He sulkeutuvat yhdessä huoneisiin ja keskittyvät joukolla, jotta pahuus katoaisi maailmasta. Ei se niin mene", Dominique Surel sanoo.

[TEKSTI **JENNY JÄNNÄRI** KUVAT **MEERI UTTI**]

Ihmismielen avaruus

Aivot ovat ihmiskunnan viimeinen tutkimusretki. Näin sanoo Dominique Surel, joka on tehnyt intuition tutkimisesta ja opettamisesta elämänuran. Hän uskoo, että ajattelun kehittämisessä on ihmiskunnan ja bisneksen tulevaisuus.

Pieni tyttö istuu pariisilaisen talon kuistilla ja tuijottelee pilviä. Hänen päässään ei ole yhtään ajatusta, on vain suuri avaruus. Harmonia rikkoutuu, kun isä astuu kuistille ja kysyy, mitä tyttö oikein ajattelee. Tyttö on oppinut, että isälle kannattaa sanoa ajatelleensa jotain. Vaikka sitä, kuinka **Mozart** onnistui säveltämään jo hyvin nuorena ihmeellisiä teoksia. Jos isälle kertoisi totuuden, hän vain ärsyyntyisi. Eihän kukaan voi istua paikallaan ajattelematta mitään.

Yli viisikymmentä vuotta myöhemmin sama tyttö, **Dominique Surel**, istuu Helsingin Töölössä *Aalto-yliopiston* asuntolan aulassa ja odottaa minua. Tottakai hän tunnistaa minut vailla epäröintiä saman tien. Kuusikymppisessä naisessa näkee edelleen tytön. Hän on samaan aikaan vahva ja hauras, jotenkin kirkas. Valtavan paksu, pitkä harmaa tukka on auki. Silmät ovat vaalean sinivihreät, kirkkaat vesisilmät.

Surel on intuition asiantuntija, joka on tutkinut intuitiivista ajattelua, ja hän luennoi ja kouluttaa aiheesta ympäri maailmaa. Aalto-yliopistoon hänet kutsuivat vierailulle tutkijat **Asta Raami** ja **Samu Mielonen**, jotka ovat järjestäneet Aallossa intuitiovalmennusta tarjoavia kursseja.

"Ajattelin pitkään, että minussa on jotain vikaa, kun pystyin istumaan pää tyhjänä pitkiäkin aikoja. Vasta keski-iässä kuulin meditaatiosta, ja että ihmiset ovat valmiita maksamaan siitä, että saavat tyhjennettyä mielensä", Surel kertoo.

Häntä kiinnosti lapsesta asti, kuinka ihmiset toimivat. Samalla hänellä oli koko ajan ulkopuolisuuden kokemus, ikään kuin hän olisi katsellut maailmaa jostain etäältä. "Minulla on aina ollut tunne jostain suuremmasta, toisesta ulottuvuudesta. Mietin vuosia olenko hullu."

Älkääkä nyt ihmeessä ymmärtäkö väärin. Toisella ulottuvuudella Surel ei tarkoita mitään new age -hötöä, vaan tietoa ja asioita, jotka ovat sanallisen logiikan ja tietoisen mielen ulottumattomissa. Hän kutsuu tällaista tietoa intuitiiviseksi tiedoksi. Jokaisella meistä on intuition kyky, mutta matkan varrella suurimmalta osalta rapisee taito sen käyttämiseen.

Intuitiivinen tieto on kirkas välähdys, puhdas ajatus vailla tunnetta. Näin intuitiota usein kuvataan. Useimmiten kirkasta välähdystä seuraa välitön vastareaktio. Kun tyhjästä syttyy päähän ajatus, niin sanottu järjen ääni mitätöi sen saman tien: Pöh, tuo on ihan hölmöä, ei se toimi, mistä ihmeestä tuo ajatus nyt oikein tuli. Tällainen sisäinen puhe on varmasti monelle tuttua.

Surel sanoo, että intuitiota ymmärtääkseen on hyväksyttävä, ettei kaikki tieto ole »

Dominique Surel

Kuka: Intuitiivisen ajattelun kehittämisen ja soveltamisen asiantuntija.

Syntynyt: 15.4.1953 Pariisissa.

Koulutus: Väitellyt tohtoriksi University of Phoenixistä aiheenaan bisnespäätöksenteko ja intuition osuus siinä. MBA-tutkinto Webster Universitystä Lontoosta.

Asuu: Miehensä kanssa Coloradossa Yhdysvalloissa vuorilla yli 2 000 metrin korkeudessa.

Suosittelee kaikille: "Jos haluaa kehittyä ja muuttaa maailmaa, on ymmärrettävä, että muutos alkaa itsestä, ei muiden muuttamisesta. Ihmisenä kehittyy, kun alkaa arvostaa koko sydämellään ja sielullaan sitä, mitä on saanut. Kun vielä yrittää nousta vihan ja kateuden tunteiden yläpuolelle, oma energiakenttä muuttuu. Tämä muuttaa sitä, miten muut ihmiset suhtautuvat itseen ja voi saada toisetkin muuttumaan. On muistettava, ettei tällainen muutos tapahdu yön yli. On ymmärrettävä myös, että tällainen muutosprosessi tapahtuu yksin, ryhmien ulkopuolella. Jokaisen on luotava oma henkilökohtainen suhteensa universumiin tai todellisuuteen, miksi sitä haluaakin kutsua. Monet eivät siihen uskaltaudu."

Jotta oppisi kuulemaan intuitionsa äänen, tietoinen mieli pitää ensin hiljentää.

DOMINIQUE SUREL

sanoja. On toisenlaisiakin signaaleja. Ihmiset puhuvat nyrkkituntumasta, kananlihafiiliksestä, nipistyksestä vatsanpohjassa. Retki intuition maailmaan lähtee siitä, että oppii tunnistamaan signaaleja. Pitää harjoittaa herkkyyttään ja aistejaan. Aluksi erilaisia tuntemuksiaan voi vaikka kirjata paperille ja tarkistaa myöhemmin, seurasiko niistä mitään.

Jotta oppisi kuulemaan intuitionsa äänen, tietoinen mieli pitää ensin hiljentää. Tietoinen mieli hallitsee rationaalisen ajattelun, tiedon keruun ja analyysin. Se on koko ajan johdossa, koska kulttuurissamme rationaalisuutta arvostetaan ja koko koulutusjärjestelmämme keskittyy kehittämään tietoista mieltä. "Tietoisella mielellä on iso ego. Alitajuinen tai intuitiivinen mieli avaa tien toisenlaiselle tiedolle. Tottakai tietoinen mieli yrittää silloin sabotoida sitä, koska sehän on uhattuna."

Surel neuvoo vaimentamaan tietoisen mielen antamalla sille tekemistä. Tästä kaikilla on kokemusta: kinkkinen umpikujaan johtanut pulma ratkeaa, kun alkaa puuhata jotain arkista, mutta keskittymistä vaativaa, kuten ruuanlaittoa, tiskaamista, ikkunoiden pesua tai urheilua. "Alitajunta saa vapauden, kun tietoisella mielellä on projekti."

Kuusivuotias Dominique nousee laivasta Bostonissa USA:ssa. "En pidä tästä, mennään takaisin", hän toteaa äidilleen. Seikkailijaisä on kuitenkin päättänyt, että perhe kokeilee elämää Amerikassa. Kymmenen seuraavaa vuotta Dominique käy amerikkalaista koulua, jonka jälkeen vuorossa ovat ranskalaiset koulutehtävät. Niihin menee kuusi tuntia päivässä. Tehtävät lähtevät postitse Ranskaan opettajan tarkistettavaksi ja palaavat punakynällä korjattuina.

"Menestyin akateemisesti hyvin. Se oli minulle tapa osoittaa, etten ole hullu ja kykenen toimimaan normaalissa yhteiskunnassa."

Elämä vie Dominiquen takaisin Ranskaan ja taas Yhdysvaltoihin, jossa hän opiskelee kansainvälisiä suhteita *Regis Collegessa* Massachusettesissa. MBA:n hän suorittaa Lontoossa *Webster Universityssä* pääaineenaan markkinointi. Ansioluetteloon kertyy vaikuttavia meriittejä: Työskentelyä *MIT*:ssa, *Harvard Universityssä*, bisnesliitteiden luomista *International Herald Tribunelle* ja työskentelyä tutkimusjohtajana konsulttiyhtiö *DDH Consultantsilla*. Konsultoitaviin asiakkaisiin kuuluu *Gillette, Arthur Andersen, Dow Europe, London City Airport* ja *British Telecom*.

Samaan aikaan Dominiquen elämään tulee aivan toisenlaisia asioita. Hän tutustuu vedenetsintään taikavarvuilla ja vanhaan egyptiläiseen punnuksen käyttötaitoon, jonka avulla muun muassa muinaiset kirurgit pystyivät määrittämään tarkasti oikean leikkauskohdan aikana ennen röntgeniä. Asiat alkavat loksahdella paikalleen. Törmättyään vielä Yhdysvaltain armeijassa toimineeseen kaukokatsomisen, eli remote viewingin asiantuntijaan **Lynn Buchananiin** Dominique oppii tapoja valjastaa tiedostomattoman mielen voimat.

Samalla hän tuntee elävänsä kaksoiselämää. "Toisaalla minulla oli MBA-elämäni ja toisaalla hörhömaailma, josta en voinut puhua kenellekään."

Väitöskirja antaa Dominiquelle mahdollisuuden yhdistää kaksi maailmaansa. Hän tutkii johtajien päätöksentekoprosessia ja intuition osuutta siinä. "Luin väitöskirjaani varten paljon neurotutkimusta ja kvanttifysiikkaa. Aloin löytää tieteellisiä selityksiä ja todisteita asioista, joihin olin törmännyt hörhömaailmassa."

Viimeisen kymmenen vuoden aikana tutkimus intuition ympärillä on lisääntynyt. Siitä on tullut salonkikelpoinen aihe myös yritysmaailmassa. "Intuitio on muotia. Se ei ole ihme, sillä maailma on valtava sotku. Kulttuurit törmäävät, kaikki nopeutuu ja tehdään ihmeellisiä teknologisia innovaatioita. Vanhat mallit eivät enää päde taloudessa eivätkä muuallakaan yhteiskunnassa."

Surel puhuu intuitiivisesta älykkyydestä. Se on koko aivokapasiteetin käyttämistä, tietoisen mielen ja intuitiivisen mielen yhteistyötä ja vuoropuhelua. Se on kaikkien kognitiivisten kykyjen ja aistien yhdistämistä. "Olemme tulleet tähän maailmaan ja meille on annettu mielettömiä kykyjä, mutta ei käyttöopasta. Meneillään on niin suuri murros, että ihmiset ovat heränneet mielen ja ajattelun kehittämiseen. Kehomme ja mielemme on kaikki, mitä meillä on. Niitä pitää siis oppia käyttämään kunnolla."

Surel uskoo, että intuitiivinen ajattelu on bisneksen seuraava kilpailutekijä. Siitä

Aallon pioneerit

Aalto-yliopiston Medialaboratorion tutkijat **Asta Raami** ja **Samu Mielonen** saivat vuonna 2007 apurahan *Suomen Akatemialta* Intuitio luovissa prosesseissa -tutkimushankkeeseen. Apurahan saaminen hämmästytti sekä tutkijat itsensä että heidän kollegansa. Poikkitieteellinen ja joskus psykologian kaatoluokaksi koettu intuitio ei ollut eikä ole vieläkään kovin arvovaltainen tutkimuksen kohde.

"Olemme virallisesti taiteen ja designin tutkimusalueella, joten meillä on vapaammat kädet. Medialaboratoriossa uskalletaan kokeilla", Asta Raami sanoo.

Raami ja Mielonen olivat työskennelleet ennen intuitiotutkimustaankin yhdessä, mutta heidän lähtökohtansa olivat hyvin erilaiset. Asta Raami kertoo olleensa kiinnostunut intuitiosta jo parikymmentä vuotta osana luovuuden kehittämistä. Kasvatustieteitä ja muotoilua opiskellut Raami aloitti pohtimalla, kuinka luovan projektin suunnittelumenetelmiä voisi kehittää. Mielonen sanoo lähteneensä projektiin skeptikon asenteella. "Onko intuitio parempi kuin arvaus? Jos se on hyödyllistä, voiko sitä kehittää? Mistä tietää kehittyykö se? Olen saanut näihin kysymyksiini vakuuttavia vastauksia, vaikkei kaikkea voikaan sataprosenttisesti validioida. Nyt ajatteleen, että olisi typerää olla kehittämättä intuitiota."

Medialaboratorio on järjestänyt vuodesta 2004 Coaching Creativity -kursseja, joilla opiskelijoita valmennetaan kehittämäään intuitiivista ajatteluaan. Raami ja Mielonen ovat sitä mieltä, että intuition käyttöä pitäisi opettaa jo peruskoulussa.

"Intuition käytön kiistattomia ja tutkittuja etuja on kolme: nopeammat ja paremmat päätökset, innovatiivisuuden ja luovuuden kasvaminen sekä lisääntynyt onnellisuus", Mielonen perustelee.

Jokainen voi kehittää intuitiotaan, vaikka se ilmeneekin jokaisella hänelle ominaisella tavalla. Asta Raami kertoo kokeneensa aina voimakkaasti ja saavansa selkeitä intuitiivisia välähdyksiä. Samu Mielonen on joutunut tietoisesti opettelemaan intuitiivisten signaalien huomaamista.

Mielen tutkimusmatkailijat. Samu Mielonen ja Asta Raami kannustavat kaikkia tutustumaan intuitioonsa. Mitään haittaa siitä ei ainakaan ole.

"Ensimmäinen askel on se, että kiinnittää huomiota siihen, mihin kiinnittää huomiota."

on hyötyä trendien tunnistamisessa, skenaarioiden ja strategioiden luomisessa. Intuitio helpottaa ja nopeuttaa päätöksentekoa tilanteissa, joissa tietoa on vähän tai liikaa.

Oikeastaan intuition varassa on koko ihmiskunnan tulevaisuus: "Teknologia kehittyy, mutta ihminen olentona ei etene tai kehity. Viimeinen tuntematon on omat aivomme."

Surel on ollut mukana perustamassa *Institute for Scientific Explorationia*, joka kannustaa tutkijoita tutkimaan niin sanottuja raja-alueita, sellaisia asioita, joita on vaikea selittää, kuten kaukoparannusta tai etukäteisaavistuksia.

"Nykytiede lähtee siitä, että jos jotain ei voi selittää, se ei ole olemassa. Marginaalissa olevaa ei edes katsota. Tutkijoiden pitäisi uskaltautua myös tieteen raja-alueille. Vain tätä kautta tiede voi kehittyä. Monet tutkijat ymmärtävät tämän älyllisesti, mutta raha ja uskallus puuttuvat."

Aalto-yliopiston *Media Factoryn* auditorio Helsingin Arabiassa on täynnä. Mustaan housupukuun ja valkoiseen paitapuseroon pukeutunut Dominique Surel saa käteensä langattoman mikrofonin. " Katsotaan kuinka tässä käy. Minulla ja mikrofoneilla ei yleensä mene yksiin", Surel toteaa ja hymähtää hieman. Ei kestää kauaakaan, kun mikrofoni poksahtaa kerran ja mykistyy. AV-vastaava vaihtaa patterit ja hetken mikrofoni taas toimii poksahtaakseen hetken kuluttua uudelleen. "Tuhoan laitteita", Surel toteaa. Onneksi auditoriossa on myös kiinteä puhujanpönttöön asennettu mikrofoni, joka suostuu toimimaan, kunhan Surel ei koske siihen.

Esityksensä aikana Surel vyöryttää seinälle pyörryttävän määrän materiaalia. On lukuisia tutkimusreferenssejä, nimiä, sitaatteja ja esimerkkejä. Amerikkalaistutkimuksen mukaan 89 prosenttia yritysten johtajista sanoo käyttäneensä intuitiota päätöksenteossaan. Nobel-palkituista 82 henkeä 93:sta piti tutkimustaan intuitionsa ansiona. Suursijoitta **George Soros** luottaa selkäkipuunsa, joka ilmenee aina hieman ennen merkittäviä markkinamuutoksia. Uusi neurologinen kuvantamistekniikka on tuonut ilmi, että aivojen muistikeskuksen aktivointi voi laukaista aktiviteettia aivan muualla kehossa, vaikka lapojen välissä, mikä antaisi viitteitä siitä, että muistoja varastoituu kehoon.

Surel siteeraa **Albert Einsteinia**, joka on sanonut, että intuitiivinen mieli on lahja ja tietoinen mieli uskollinen palvelija. "Olemme rakentaneet maailman, joka nostaa palvelijan ja unohtaa lahjan."

Hän kannustaa auditorion kuulijoita kehittämään mieltään ja tutustumaan intuitioonsa. "Kun alat kehittää intuitiotasi, se johtaa väistämättä itsetutkiskeluun. Elämään aukeaa uusia ulottuvuuksia ja näkymiä. Koet elämän uudella tavalla. Kun opit katsomaan, alat nähdä."

Ambiance-harjoitus

Mikä: Harjoitus, jolla voi kehittää kykyään aistia ympäristöä.

Miksi: Aistien harjoittaminen on ensiaskel kohti intuition kehittämistä. Kun oppii tunnistamaan ympäristön ei-sanallisia signaaleja, oppii tunnistamaan myös intuition viestejä.

Miten: Päätä, että päivän tai viikon ajan harjoittelet ambiance-metodilla. Kun astut huoneeseen havainnoi tarkasti, mitä kaikkea näet, tunnet, haistat ja aistit. Kun siirryt toiseen tilaan tee sama havainnointi uudelleen. Muuttuiko tunnelma? Kirjoita havaintojasi ylös, vaikka ne olisivat kuinka hölmön tuntuisia. Tuntuiko kokoushuoneessa raskaalta? Valtasiko kahvihuoneessa ihmeellinen keveyden tunne? Palaa muistiinpanoihisi, tarkistaaksesi oliko tuntemuksilla jotain merkitystä. Selvisikö, että raskaassa kokoushuoneessa oli juuri ollut riitaisa kokous? Oliko kahvihuoneessa juuri naurettu ja ilakoitu?

Muista: Kokeileminen ei ole vaarallista, joten testaa rohkeasti.